

Bodem APK Veenweide	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	<p>In dit project gaan de boeren aan de slag met bodem, water en landbouw in het Friese veen. Uit een inventarisatie binnen het project is vanuit drie groepen aangegeven waar zij graag mee aan de slag willen. Dit vormt de basis van het project. Onderstaande onderwerpen zijn wensen vanuit de landbouw.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de Grootte Veenpolder zullen verschillende bodem verbeterende maatregelen worden uitgerold aansluitend bij de bodem en waterproblematiek. - In Aldeboarn de Deelen zal geëxperimenteerd worden met een grondwater gestuurd peilbeheer, met als hoofdthema: "Stel dat het peil omhooggaat?". Hier gaan 14 boeren aan de gang met grondwater gestuurd peilbeheer, om maaiveld daling van veen tegen te gaan. - De groep in Delfstrahuizen wil alternatieven voor grasland- en draagkrachtverbetering, drijfmest, onderzoeken om de bodem en het bodemleven te verbeteren. Hiermee wil men gaan experimenteren en kennis en ervaringen uitwisselen binnen de groep.
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	Niet een specifieke hoofdvraag. De deelnemende boeren gaan aan de slag met de wateropgave en een aantrekkelijke en gedegen aanpak van de bodemconditie op hun bedrijf, waarbij bedrijfsrelevante vragen beantwoord zullen worden.
Wat is de doelstelling van het project	Het hoofddoel is dat deelnemers praktische bodem- en watermaatregelen en – technieken gaan uitproberen en resultaten onderling vergelijken. Dat kunnen zowel nieuwe als bekende maatregelen zijn die wel beproefd en gemonitord zijn, maar waarbij dat nog niet op grote schaal op veengrond is gedaan. Vanuit dit project krijgen ze een concrete handreiking van maatregelen welke zij kunnen implementeren.
Resultaten	<p>Op basis van de ervaringen met de drie Bodem APK groepen is een top tien aan maatregelen opgesteld. Deze zijn beschreven in factsheets (Hiervoor is een separaat bijlage boek samengesteld). De tien meest voorkomende maatregelen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drainage 2. Flexibel peilbeheer / zelfsturing door boeren 3. Onderwaterdrainage 4. Bevloeien 5. Bolleggen en begreppeling 6. Bodemstructuur verbeteren 7. PH verbeteren, bekalking 8. Lichtere machines 9. Herinzaai, doorzaaien en graslandmanagement 10. Stimuleren van bodemleven <p>Conclusies</p> <p>Uit de Bodem APK Veenweide blijkt dat de verschillen qua bodem opbouw en problematiek sterk verschillen. Per bedrijf en per perceel is vaak maatwerk noodzakelijk. Bij de bedrijven is de bereidheid tot het nemen van maatregelen om de bodem en het agrarisch gebruik te verbeteren. De inzichten vanuit de grondwatermetingen en het traject met de Bodem APK helpt hierbij. De onduidelijkheid rondom peilbeheer vormt een obstakel tot het nemen van maatregelen. Bedrijven willen eerst duidelijkheid voordat tot maatregelen wordt overgegaan. De sloot- en grondwaterpeilen maken een belangrijk onderdeel van de bodemtoestand van de percelen. Net als de Bodem APK vraagt de peilendiscussie om maatwerk; generieke maatregelen zijn in veel gevallen niet haalbaar.</p>
Doelgroep	Melkveehouders in het Friese veenweidegebied
Deelnemers	Betrokkenen: Aequator groene ruimte, Projecten LTO Noord Financiers: Provincie Fryslân

Contactpersoon + contactgegevens	Dirk Johan Feenstra (projecten LTO Noord) - dfeenstra@ltonoord.nl Everhard van Essen (Aequator) - evanessen@aequator.nl
Status	Afgerond
Links	https://www.veenweidefryslan.frl/uploads/kennisbank-bestanden/13-eindrapportage-bodem-apk-veenweide-fryslan.pdf https://www.veenweidefryslan.frl/uploads/kennisbank-bestanden/14-bijlageboek-bodem-apk-factsheets.pdf
Looptijd	2018 - september 2020
Locatie	De Groote Veenpolder, Aldeboarn de Deelen en Delfstrahuizen
Samenhang andere projecten	In Aldeboarn De Deelen wordt nauw samengewerkt met het project Boeren meten water, waar boeren aan het grondwater gaan meten. De verkregen informatie dient zowel de pilot Grondwater gestuurd peilbeheer als de Bodem APK.
Peildatum	Januari 2022